

(Ne)spojive funkcije Telecomovih direktora

Kada je 2016. godine došao na čelo zeničke direkcije „BH Telecoma“, Mirza Ganić je već dvije godine bio zastupnik Stranke demokratske akcije (SDA) u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH). Ove funkcije bi, prema federalnom Zakonu o sukobu interesa, mogle biti nespojive.

Iako Uprava „BH Telecoma“ i sam Ganić negiraju da je direktor direkcije ovlaštena osoba koja može biti u sukobu interesa, oni koji su upućeni u odlučivanje o sukobu interesa ne odbacuju ovu mogućnost.

Međutim, trenutno to niko ne može utvrditi jer u Federaciji BiH ne postoji tijelo koje je nadležno za provođenje Zakona o sukobu interesa. Izmjene Zakona i formiranje komisije koja bi o tome odlučivala nisu bili predmet razmatranja prethodnog saziva Federalnog parlamenta koji je činio i sam Ganić.

Na uspostavljanje komisije čeka se već šest godina.

O novom zakonu u narednom periodu bi uz Ganića, koji je obnovio mandat, mogao odlučivati i njegov stranački kolega i bivši šef u „BH Telecomu“ Mirsad Zaimović.

Direktor nije faca

Nakon što je na općim izborima 2018. godine osvojio mandat u Federalnom parlamentu, Mirsad Zaimović, generalni direktor Javnog preduzeća „BH Telecom“, podnio je ostavku na tu funkciju jer je nespojiva sa angažmanom u Parlamentu.

Njegov kolega Mirza Ganić nije imao problem sa spajanjem funkcija. Njega je Zaimović i predložio za direktora direkcije. Prema Pravilniku o radu „BH Telecoma“, čelne ljude direkcije imenuje Uprava preduzeća na prijedlog generalnog

direktora. Oni na toj funkciji ostaju dok traje mandat Uprave.

Ganić je već dvije godine istovremeno parlamentarac i direktor direkcije, odnosno ovlaštena osoba u zeničkom „BH Telecomu“, što bi moglo biti protivno Zakonu o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji BiH.

On tvrdi da se pokušao raspitati da li je u sukobu interesa, ali nije postojalo tijelo koje je za to nadležno. Potom se konsultovao sa kolegom iz Parlamenta Kasimom Mušlićem, upravnikom Pošte u Bihaću, koji mu je rekao da ima mišljenje Centralne izborne komisije (CIK) da nije u sukobu interesa.

U izvještaju CIK-a, koji je ranije bio nadležan za utvrđivanje sukoba interesa, ne postoji mišljenje dato za Mušlića, već za upravnika Pošte u Mostaru. U tom mišljenju je samo navedeno da osoba nije u sukobu interesa „ukoliko nije ovlašteno lice u javnom preduzeću“. Međutim, niko nije utvrđivao kakva su ovlaštenja upravnika Pošte. Predstavnici CIK-a ne žele govoriti o sukobu interesa.

Prema Zakonu, članstvo u upravnom ili nadzornom odboru, skupštini, upravi ili menadžmentu ili funkcija ovlaštene osobe u javnom preduzeću nespojivi su sa mandatom izabranog dužnosnika, nosioca izvršne funkcije ili savjetnika. Ovlaštena osoba predstavlja i zastupa preduzeće.

Prema Pravilniku o radu „BH Telecoma“, direktori direkcija mogu zastupati i predstavljati preduzeće u granicama punomoći generalnog direktora. Zaimović i Ganić negiraju da direktori direkcija imaju ovlaštenja koja bi ih dovela u sukob interesa.

Zaimović kaže da je ranije svaka direkcija imala nadležnosti i funkcije kao cijeli „BH Telecom“, ali je 2016. godine napravljena nova organizacija preduzeća kojom su ukinute brojne nadležnosti direktorima direkcija.

„Oni su imali svoje računovodstvo, svoju kadrovsku službu, sve svoje, nabavku i tako dalje. Mi smo sad sve to centralizovali

i oni zaista nemaju ni blizu one nadležnosti koje su nekad imali“, rekao je Zaimović.

Međutim, opis poslova i ovlaštenja direktora direkcija je isti u pravilnicima o radu iz 2008. i 2017. godine i on, između ostalog, uključuje računovodstveno poslovanje, kadrovsku službu i nabavke manjih vrijednosti.

Ganić kaže da je samo nesreća njegove pozicije što se zove „direktor“ pa zbog toga zvuči kao da je „faca“.

„Smatram da je ovo jedno klasično šefovsko mjesto, jer ovlasti direktora direkcije su jako ograničene“, kaže on.

Ipak, za poziciju direktora direkcije je potrebno pet godina iskustva, dok je za Upravu preduzeća – generalnog i izvršne direktore – potrebno samo tri. Objašnjavajući ovu razliku u ranijem razgovoru sa novinarima CIN-a, tadašnja članica Uprave „BH Telecoma“ Alma Čolo je rekla da je to zbog odgovornosti koju direktori direkcija imaju.

„To su firme u malom. I ekonomske poslove, i pravne imaju, i radne odnose, puno je njihov djelokrug rada širi nego rad izvršnih direktora. Jer mi smo kolektivno tijelo (...) i svi imamo pojedinačna znanja i pojedinačna radna iskustva, a on sam, regionalni direktor u Zenici, u Bihaću, Travniku, Mostaru, odlučuje o svim tim pravima u cjelini“, objasnila je Čolo.

Novinari CIN-a su razgovarali sa bivšim predstavnicima Komisije za odlučivanje o sukobu interesa u Državnom parlamentu i oni misle da bi se ova situacija mogla razmatrati kao potencijalni sukob interesa.

„Koliko ja to razumijem, svako ovlaštenje u javnom preduzeću je u sukobu interesa sa obavljanjem druge javne funkcije“, kaže Jasmin Emrić, bivši predsjednik Komisije.

Mirza Ganić i Mirsad Zaimović dugogodišnje su stranačke i radne kolege. Zaimović je Ganića predložio za direktora zeničke direkcije „BH Telecoma“ (Foto: CIN)

Kad se kockice poslože

U sličnoj situaciji se nešto ranije našao Adis Halilović, bivši poslanik SDA u Skupštini Bosansko-podrinjskog kantona (BPK) kada je 2016. godine imenovan za direktora goraždanske direkcije „BH Telecoma“.

Halilović je paralelno obavljao obje funkcije sve dok poslanik Socijaldemokratske partije BiH (SDPBiH) Suad Došlo krajem aprila 2016. godine nije postavio pitanje da li je Halilović u sukobu interesa.

Skoro mjesec dana kasnije dobio je dopis direktora Zaimovića, ali mu on nije odgovorio da li propisi „Telecoma“ dozvoljavaju Haliloviću da istovremeno bude poslanik i direktor direkcije.

Ipak, Halilović je podnio ostavku u Skupštini.

„Vjerujte, više iz moralnih razloga nego što se tiče Zakona o sukobu interesa“, rekao je za CIN.

Ganić to nije uradio. Mandat u Parlamentu je preuzeo krajem 2014. godine, a dvije godine poslije sa mjesta šefa Službe za prodaju u zeničkoj direkciji „BH Telecoma“ imenovan je za direktora.

Ganić je deset godina u „BH Telecomu“, a u politici još duže. Novinarima CIN-a je rekao da je član SDA „od rođenja“. Danas je predsjednik Općinskog odbora SDA u Visokom, a u dva mandata je bio općinski vijećnik i zastupnik u kantonalnoj skupštini.

Na pitanje da li mu je stranka pomogla da napreduje u karijeri, Ganić je rekao da je svaki posao radio odgovorno, korektno i profesionalno. „Kockice su se slagale. Ja to kažem: šansa, Allahova odredba i, eto, moj trud i rad koji je evo prepoznat“.

Izmjene Zakona i formiranje tijela koje bi odlučivalo o sukobu interesa u Federaciji BiH nisu bili tema rasprave u prethodnom

sazivu Federalnog parlamenta (Foto: CIN)

Zastupnici kroje svoju sudbinu

Do 2013. godine CIK je mogao utvrditi sukob interesa i izrekao je brojne sankcije, između ostalog i najmanje trojici funkcionera koji su istovremeno imali nespojive funkcije u „BH Telecomu“. CIK je odbio dostaviti CIN-u podatke o ovim odlukama.

Te godine izmijenjen je državni Zakon o sukobu interesa i nadležnost je prebačena na posebne komisije. Međutim, komisija za odlučivanje o sukobu interesa u FBiH nikada nije formirana.

„Svezane su mi ruke, i meni i svim ljudima koji to ganjaju i hoće da ganjaju. Taj zakon, kakav je da je, bio je dobar. CIK je to vodio, svi su se plašili toga“, kaže Suad Došlo.

U međuvremenu, ne može biti razmatran ni slučaj Alme Delizaimović, zastupnice SDA u Skupštini BPK, koja bi također mogla biti u sukobu interesa jer je njen suprug Haris član Nadzornog odbora „BH Telecoma“.

Prema Zakonu, ni bliski srodnici zvaničnika ne smiju obavljati funkcije koje su nespojive sa funkcijama izabranih zvaničnika. Iako je preuzela i drugi uzastopni mandat u Skupštini, Delizaimović nikada nije pročitala Zakon o sukobu interesa.

„Nisam to uopšte upratila, vjerujte“, kaže ona.

Iako je Vlada FBiH prije skoro četiri godine poslala Parlamentu Nacrt Izmjena Zakona, o njemu se nije raspravljalo u proteklom mandatu u kojem je u zastupničkim klupama sjedio i Ganić.

„Ono što sam ja upratio iz medija i što sam se raspitao da trenutno nema nadležnost i da treba da se imenuje neka komisija parlamentarna koja treba da ima tu nadležnost da se to riješi“, kaže on.

O ovome zakonu bi u narednom periodu mogli odlučivati, između ostalih, Ganić i Zaimović. Naime, njih dvojica su kao kandidati SDA iz Zeničko-dobojskog kantona na posljednjim izborima osvojili ubjedljivo najviše glasova i mandate u Federalnom parlamentu.

FBiH toleriše sukob interesa

▶ 2008

stupio na snagu Zakon o sukobu interesa u organima vlasti FBiH

Centralna izborna komisija nadležna za provedbu

U FBiH šest godina ne postoji tijelo koje bi moglo utvrditi kršenje Zakona o sukobu interesa i izreći kaznu. Vlada FBiH je 2015. poslala Nacrt Izmjena Zakona Predstavničkom domu Parlamenta FBiH o kojem se do sada nije raspravljalo.

▶ 2013

izmjenom državnog Zakona o sukobu interesa ukinuta nadležnost Centralne izborne komisije

obaveza usklađivanja federalnog sa državnim Zakonom o sukobu interesa

2015 ◀

Vlada FBiH uputila u parlamentarnu proceduru Nacrt Izmjena i dopuna Zakona o sukobu interesa

NE PROVODI SE ZAKON

2013 - 2019

Izbor: Parlament FBiH, Službeni glasnik BiH

do 2019 ◀

Parlament nije razmatrao Nacrt Vlade FBiH

CIN

Centar za istraživačko novinarstvo